

Pirmdien, 18. septembrī

1939. gadā

Nr. 211

Maksā 6 sant.

IZNĀK DARBDIENĀS JELGAVĀ

16. gada gājums

Zemgales godam un Latvijas slaval

**Valsts Prezidenta
Kārla Ulmaņa
atzinība****Jelgavas dzelzceļa
darbiniekim**Valsts Prezidents KĀRLIS ULMANIS
piesūtījis Satiksmes ministram B. EIN-
BERGAM sekojošo rakstu:Pārsēžoties no Meitenes vilcienu Tuku-
ma vilcienu man piektien, 15. IX nācās
isu bridi uzkavēties Jelavas dz-ceļa pie-
stātnē.Ekas un apkārtnes apskatē gūtais labais
iespāids sniedz man patīkamu izdevību iz-
teikt jums, augsti godāts ministra kungs,
manu pateicību un lūgt Jūs nodot manu
atzinību piestātnē izdaiļošanā saistītīm
dz-ceļa darbiniekim.

Beigsim spriedelēt - strādāsim

Lauksaimniecības kameras priekšsēdētājs aicina taupīt un strādāt

pv. Lauksaimniecības kameras priekšsēdētājs R. Dzērve vakar no radiofona studijas Viestura piemiņas pilī runāja par lauksmiņnieku un lauku organizaciju uzturēvumiem tagadējā laikā, kad varenāko Eiropas valstu savstarpējā cīņā iet bojā milzu vērtības. Priekšsēdētājs starp citu teica:

„Šis grūtais pārbaudījumu laiks arī mums uzliek daudzus, lielus un svarīgus pienākumus, no kuru pildīšanas un ievērošanas atkarīga mūsu nākotne. Mūsu tautas Vadonis un valdība ir pateikuši, ka mēs esam neutrali. Tādēļ Latvijas zemes pamatam — zemniekiem ne tikai jāsaprot, bet arī savās sirdis jāizjūt šī vārda dziļā nozīme. Neutralā stāja ir jāietur savās ģimenēs, savā saimē un organizācijās.

Ja kara vētras ar savu iznīcību neiet mums tieši pāri, tad tomēr dažas ārkārtējo notikumu vēsmas skar arī mūs. Tādēļ pacejas jautājumi: Kas mums kā zemniekiem jādara? Kā rikoties mūsu sētās un druvās? Kā strādāt? Tie visi ir ārkārtīgi svarīgi jautājumi, no kuru pareizas izprāšanas un darbos rādišanas risināsies visas mūsu dzives vienmērīga gaita».

Tālāk kameras vadītājs norādīja, ka tagadējā laikmetā savstarpējā preču apmaiņa ar citām valstīm ir ievērojami traucēta, daudzos gadījumos pat pārtraukta un neiespējama. Kaut arī nav šaubu par to, ka karam ieilgstot, mums varētu atrūkt pārtikas produktu, tomēr lauksaimniekiem jāpiegriež lielāka vēriba tām kultūrām, kurām tuvākā laikā paredzams droši turgus un labas cenas pašu zemē.

«Vēl šoruden», turpināja priekšsēdētājs — «daudzās saimniecībās vajadzētu

apsēt lielākas platības ziemas kviešu, kur ziemājiem sagatavotā zeme jau apsēta, jāapsver vai nav iespējams ar kviešiem apsēt arī tikko novāktos kartupelājus. Tas

daudz laika neprasīs, jo zeme nav vairs jāuzar. Nav vajadzīgi arī kūtsmēslis, jo labas kviešu ražas var sasniegt ar māksliem mēsliem vien. Valdība ir gādājusi,

Jelgavnieki sumina direktoru Ausmani

Sestdien Jelgavas aizsargu pulka štabā no bijušā aprīņķa priekšnieka un aizsargu pulka komandiera, direktora Ausmanu draudzīgi atvadījās policijas, aizsargu un robežsargu saime. Izjustos vārdos tagadējais aprīņķa priekšnieks Striebris uzsvēra, ka direktors Ausmanis būdams piecus gadus Jelgavas policijas un aizsargu saimes priekšgalā kā bijušais atbrivošanas karavīrs, un taisnīgs sava uzdevuma pilnītās Jelgavā un visā aprīņķi ir atstājis daļu no savas latviešu sirds un gara. Mūsu Jelgavas aizsargu un policijas saimes sirsniņākā vēlēšanās un gribi ir staigātos ceļus kurus mīt sācis direktors Ausmanis.

Kā mazu pateicību atmiņai no Jelgavas aizsargi, aizsardzes, policijas saime un pulka mācītāji direktoram Ausmanim pāsniedz adreses un balvas.

Virsmācītājs Kullitīs atvadoties no pulka komandiera teica, ka viņš neskatošies uz savu augsto amatu, veicot administratīvos un sabiedriskos pienākumus ir atradis laiku un gribu veltīt lielu uzmanību sev pakļauto garigo audzināšanu. Dieva svētība, teica Kullitīs, lai palīdz direktoriem Ausmanim arī turpmākā darbā veiktu daudz lielākus uzdevumus visas mūsu dzimtenes un valsts labā.

Sirsniņos vārdos par tēvišķīgo vadību direktorom Ausmanim no Jelgavas aprīņķa policijas pateicības iecirkņa priekšnieks Staļīgs. Tāpat ar sirsniņiem vārdiem un balvu Jelgavnieki atvadījās no iemīlotā aizsargu pulka adjutanta Beļavsku, kurš pāriet darbā uz Rīgu.

Direktors Ausmanis pakavējoties dažos vārdos pie atmīpām sakarā ar darbību Jelgavā pasvītroja «esmu priečīgs un no sirds aizkustīnāts par to sirsniņu, kādu man parāda jelgavnieki, aizejot no šejienes. Esmu sājutis un tagad to skaidri redzu, ka mans piecu gadu darbs Zemgalē ir papēmis lielu daju no manis paša. Bet vēl lielāks prieks ir sirdij, kad redzu, ka šis darbs mani pašu ir saaudzinājis kopā ar jums. Tas arī liecina, ka jelgavnieki ir sadevušies roku rokās, lai ciešā kopsoli ietu uz priekšu un augšu tā apliecinādami savu paklausību mūsu Vadonim un tīcētu dzimtajai zemei.

Un būsim droši, ka tā turpinot savu darbu un dzīvi mēs arī tālāk soli pa solim padarīsim savu dzimteni stiprāku, skaistāku un varenāku. Izsaku vissirsniņāko pateicību visiem tiem, kas kopā un reizē ar mani veicinājuši šo darbu, kas līdz šim veikts par svētību ikkatram un valstij.»

lai mākslīgo mēslu netrūktu ne šogad, ne nākošgad un lauksaimnieki, var būt pārliecināti, ka zemes mēslošanai izdotā nauja bagātīgi atmaksāsies, jo kviešiem nodrošinātas labas cenas.

Stipri vieglās zemēs, kur ziemas kvieši nepadodas, labākie tirumi jāiekārto vasaras kviešu sējai. Sēkla jau jāapgādā laikus.

Jāpaplāšina arī cukurbiešu audzēšana. Tās sevišķi ieteicamas sēt mazākās saimniecībās, kurās ir pietiekīgs darba spēks. Nākošā gādā cukurbietēm paredzamas labas cenas un citāds atbalsts cukurbiešu audzētājiem.

Piemērojoties apstākļiem, lauksaimnieki var būt droši, ka viņu ienākumi nemazināsies un tie būs godam pildījuši arī savu pienākumu pret valsti un tautu».

Runājot par taupību priekšsēdētājs nolasīja Prezidenta aicinājumu, kurā teikts, ka taupība jāievēro visur, arī tanis lietās, kurās mēs paši ražojam.

Var uzpelēt jautājums — kādē?

«Tādēļ,» paskaidroja priekšsēdētājs, «ka tagadējās apstākļos mēs varēsim no ārienes vairāk iegūt tikai tad, ja mums būs ko pretim dot un lai būtu ko pretim dot, mums nekavējoties jākeras pie iespējamī intensīvas ražošanas lauksaimniecībā. Tas vajadzīgs vispirms tādēļ, ka tagadējās laikos mēs nedrīkstam pat domāt par kaut kādu pārtikas produktu ievešanu no ārienes. Otrkārt — tas vajadzīgs, lai mēs pēc iespējas varētu pacelt savā zemē saņēmot preču izvešanu, lai tādā ceļā iegūtu tās mantas, kas mums trūkst, kā metalus, sāļus un šķidrās degvielas.

(Noslēgums 2. lpp.)

Krievu karaspēks pārgājis Polijas robežu

Lta. Nakti no setdienas un svētdienas Pādomju Savienības tautas komisaru padomes priekšsēdētājs un ārlietu komisars Molotovs iesniedzis Polijas vēstniekiem Maskavā Gžibovskim šāda saturs notu:

«Vācijas un Polijas karš pierādījis poļu valsts iekšējo vājumu. Desmit dienu ilgo kara operāciju laikā Polija pāzaudējusi visus savus rūpniecības un kultūras centrus. Varšava vairs neeksistē kā Polijas galvas pilsēta. Poļu valdība ir sabrukusi un vairs neizrāda nekādas dzīvības zimes. Tas nozīmē, ka poļu valsts un viņas valdība faktiski vairs neeksistē. Ar to zaudējuši savu spēku arī visi noligumi starp Pādomju Savienību un Poliju. Atstāta pati savam liktenim un palikusi bez valdības, Polija pārvērtējusies par izdevīgu vietu nejausībām un pārsteigumiem, kas varētu sagādāt briesmas Pad. Savienībai. Šo iemeslu dēļ Pādomju Savienības valdība, kas līdz šim bija neutrala, nevar turpmāk izturēties neutrali pret šiem faktiem. Pādomju Savienības valdība nevar arī palikti vienaldzīga pret to, ka asinsradniecīgie baltkrievi un ukraiņi, kas dzīvo Polijas teritorijā, padoti likteņa patvalai un palikuši bez aizsardzības. Ievērojot šādu radušos stāvokli, Pādomju Savienības valdība devusi rīkojumu sarkanarmijas virspārvalniecībai dot pavēli karaspēka daļām pāriet robežu un iemēt savā apsardzībā Rietumukrainas un Rietumbaltkrievijas iedzīvotājā dzīvības un mantu. Tāni pat laikā Pādomju Savienības valdība ir nodomājusi spērt visus soļus, lai izvestu po-

ju tautu no nelaimīgā kara, kādā to ieogrūduši tās nesaprātīgie vadītāji, un dot tai iespēju uzsākt mierigu dzīvi.»

Notas saturs pazinots visiem Maskavā akreditētām ārvalstu pārstāvjiem, ņai-

starpā arī Latvijas un pārējo Baltijas valstī sūtījumi. Savā Latvijas sūtīm adresētā pavadrankā Molotovs savas valdības vārdā paziņojis, ka attiecībās starp Latviju un Pad. Savienību pēdējā pieturēsies pie neutralitātes politikas.

—

Cik krievi ņems no Polijas?

Pādomju karaspēks 17. septembra agrārītā pārgājis Pādomju Savienības un Polijas robežu uz visas linijas.

Tautas komisaru padomes priekšsēdētājs un ārlietu komisars Molotovs šodien radiofonā teica runu, kurā paziņoja sarkanarmijas pariešanu pār Austrumpolijas robežām.

Lta. Berlinē, 17. sept. Berlines politiskās aprindas jau kopš vairākām dienām apsvēra sarkanarmijas varbūtējo akciju

pret Poliju, jo vairāk tādēļ, ka vācu oficiālas iestādes izceļ tiešo kontaktu, kas pastāv starp Berlīni un Maskavu, aizrādot, ka abu valstu neuzbrukšanas līgums jāuzskata galvenokārt par konsultācijas līgumu, kas ietverot sev arī militāras daļas jautājumu pārrunas. Sis pārrunas esot arī vairākkārt notikušas starp vācu augstākiem virsniekiem un Pad. Savienības militariem pārstāvjiem.

Maskavas valdības lēmums likt soļot sarkanarmijai esot pieņemts pēc sazināšanās un vienošanās ar Vāciju par Pad. Savienības jaunās robežlinijas nosporušanu un okupācijas uzsākšanas laiku. Sī Berlīnes - Maskavas vienošanās esot uzskaņā par smagu triecienu Polijai, nemot vērā, ka Pad. Savienība oficiāli pamatojot savu soli ar Polijas valsts neeksistēšanu un Vācija esot to akceptējusi kā pātiesību.

Jautājumā par to, cik tālu ies sarkanarmija, izsakas, ka Pad. Savienības robežu visumā saskanēšot ar to Krievijas robežu, kas bija noteikta 1917. gada Brest-Litovskas miera līgumā.

Akademiskā dzīve

Vēl 148 brīvas istabas

—pv. Jelgavas pilsētas valde pazīnojis Laiusaimniecības akademijai, ka pilsētas valdes dzīvokļu birojā reģistrēti 16 brīvi dzīvokļi un 148 istabas. Studenti, kuri vēlas dzīvokļus un istabas nomāt, to atrašanās vietas var uzzināt pie Akademijas sveicara.

Lekcijas

jau sākušas abās fakultātēs un norit pēc stundu plāniem, kuri izlikti uz melnajiem dēļiem. Bez tam atsevišķi mācības spēki paziņojuši, ka viņi lekcijas sāks: entomoloģijā (mežkopjiem) 25. sept. pl. 8., fizikā 21. sept. pl. 10., vispārējā lopkopībā 25. sept., ipatu lopkopībā 23. sept., mežsaimniecības enciklopēdijā (stud. - lauksaimniekiem) 28. sept., bīskopībā 19. sept., putnkopībā 21. sept., mežkopībā 21. sept. un Latvijas mežu aizsardzībā 20. sept.

Pārbaudījumi

zoologijā notiks katru trešdienu no pl. 12 līdz 13., entomoloģijā katru pirmdienu no pl. 12—13., augu slimībās pirmdiens pl. 12., augu fizioloģijā otrdiens, mežu tehnoloģijā un medniecībā katru otrdienu plkst. 8.

Praktiskie darbi

mežu tehnoloģijas laboratorijā sākās ņorit.

Jauni vilceni

starp Rīgu un Jelgavu

Sākot ar š. g. 15. septembrī vilceni Nr. 25. un 26. Vilc. Nr. 25 no Rīgas aiziet plkst. 9.00, Jelgavā pienāk plkst. 9.59. Vilc. Nr. 26 no Jelgavas aiziet plkst. 13.30, Rīga pienāk plkst. 14.33.

Ziemeļblāzma pār Zemgali

—ru. Arvien vairāk pazīmu liecina, ka vasara aizgājusi. Kā drošu rudens un salnas nakšu tuvošanās liecinieci Jelgava un plašā apkārtnē vakar varēja vērot krāšņu ziemeļblāzmu. Ziemeļblāzmas stari aizņema gandrīz visu debessjuma ziemēju ceturksni. Interesantā dabas parādība sākās ap plkst. 21 un ilga vairākās stundas.

Lauksaimniecības kameras priekšsēdētājs aicina taupīt un strādāt

(Skat. pirmo lapas pusē.)

Gausumam, garām pārdomām un sprie-
dešanai tagad nav vietas. Ārkārtējē ap-
stākļi pasaulē mums pavēl atteikties no
miera laika papērieniem dzīvē un darbā.
Ja līdz šim no mūsu zemkopjiem tikai da-
la ir sekojuši agronomu norādījumiem, ja
līdz šim mēs varejām vēl daudziem atļaut
strādāt un darīt savu ikdienišķo darbu tā,
kā tas viņam ienāca prātā, tad tagad mēs
vairs to atļaut nevarām, un nevarām tā-
dēj, ka simti miljoni ir atkal ierauti bries-
mīgā iznīcinošā karā, ka Eiropas un pa-
saules tirgi ir sagrauti, ka daudzas lietas
mums vajadzēs ar savu darbu, ar saviem
rajožumiem atvietot. Tādēj šodien es
griežos pie jums, plašā un uzticīgā zemes
arāju saime, ar karstu aicinājumu — cie-
šķ pie arkla kā jebkad!

Jo cītīgāk mēs būsim, jo stingrāk mēs
turēsim arkla balstu, jo mazāk spriedelē-
sim un laiku šķiedīsim par citu valstu li-
tām, jo drošāka būs mūsu zeme.

Zemei jābūt ne tikai apsētai, bet tai jā-
būt labi apsētai. Kodiniet sēku, lietojet
māksligos mēslus, sekojet un izmantojet
agronomu padomus. Neatstājiet šoruden
neuzartu ne vienu hektaru zemes. Ja jau
agrāk atzinām rudens aršanas lielo nozī-
mi, tad šoruden šim apstāklim ir vēl
daudzāk lielāka nozīme.

Runājot par lopkopību, priekšsēdētājs
īeteica pielikt visas pūles, lai šoziem uz-
turētu lopu ražību. Mazražīgos lopus vē-
lamis likvidēt, atstājot ražīgos. Ar lopba-
ribu jārikojas taupīgi.

Darba roku jautājumā ir iespējams, ka
tas nākošā gadā ievirzīsies vēl smagākā
plātnē. Tādēj jau laikus jāsagatavojas
daudzas lietas veikt kopīgiem spēkiem.
Viens no jautājumiem, pie kura kārtos
nas jākeras nekavējoši, ir piena transports
uz pīnotavām. 61 proc. no visiem piena
nodevējiem plieni ved atsevišķi vai pa di-
vi kopā. Ar šādu rīcību mēs katru dienu
visā valstī lieki patēriem 5200 cilvēku un
zirgu darba dienu un tā gada laikā uz ne-
racionalu piena transportu vien zaudējam
miljoniem latu. Tādēj jāmudina un jā-
cina visi zemturi uz ciešāku kopdarbību
un apvienību visās lietas un vietās.

Mums jau tagad jābūt skaidrībā, ka
darba rokas no ārienes samazināsies.
Mums jau tagad jāparedz, ka mūsu pašu
cilvēkiem var tikt uzlikti pienākumi, pret
kuriem būs jāapklust visam pārējam.

Patreiz vairāk kā jebkad no lauksaim-
niecības stipruma, no mūsu augstām ra-
žot spējām ir atkarīga visa mūsu taut-
saimniecība, visa mūsu ārēja un iekšēja
tirdzniecība, tautas labklājība, valsts
stiprums un drošība.

Par lauku iedzīvotāju kopību un vieno-
tību priekšsēdētājs teica: «Nav noslēpums,

ka daudzi no mums vēl stāv savrupū no
lauksaimniecības biedrībām, piensaim-
nieku sabiedrībām un kooperativiem. Da-
ži sīki un personīgi šķēršķi tos kavē ap-
vienoties šīnī organizacijās.

Patreiz vairs nav laika domāt par sī-
kām personīgām lietām. Pāri visam stāv-
valstī, pāri visiem karogiem plīvo sarkan-
baltsarkanais Latvijas karogs. Šis ka-
rogis mūs aicina vienībai, vienībai savā

darbā, saimē, sabiedrībā, vienībai un ap-
vienībai savās organizacijās, jo tikai or-
ganizēta tauta dod vienotu valsti, dod
neuzvaramu valsti.»

Vēl priekšsēdētājs norādija uz taupības
nepieciešamību visos kopdarbības pasāku-
mos, aicināja kaimiņu kaimiņam izpalī-
dzēt ar žurnāliem.

Vērtīgu norādījumu un ierosinājumu

bagatēs runas noslēgumā priekšsēdētājs
mudināja:

«Ciešā apnēmībā un vienotībā savās or-
ganizacijās un savā starpā, ap mūsu tau-
tas Vadoni, armiju un valdību, iekalsim
sirdis, ka mēs dzīvot un pastāvēt varam
tikai šī zemē — mūsu Latvijā, ka tikai
šeit mums ir iespējams brīvi savu dzīvi
veidot. Katrs savā sirdī solisimies strā-
dāt savās druvās un sētās tā, kā to ārkār-
tējie apstākli no mums prasa. Solisimies
neitrāliem būt savās domās, vārdos un
darbos, lai nevienam nerastos šaubas par
mūsu tautas isto, patieso neitralo stāju.
Mūsu Vadonis, mūsu valdība un armija
stāv nomodā par mūsu robežām. Mūsu
dēli, brāļi un mēs paši jau papildinam ar-
mijas rindas. To skaitu un vajadzību
vislabāk zin mūsu lielais generalis J. Ba-
lodis un viņa palīgi. Sie vīri, kas ir kauls
no mūsu kaula, mīess no mūsu mīess,
zīna, kas visvairāk skar zemnieku vīna
darbā. Tādēj arī viņu rīcībā mēs redzam
pārlieku dziļu apdomu un vēlēšanos mūs
netraucēt dienīšķas gaitās.

Latviešu zemnieks tie savam Vadonim
un paļāvībā tam ir sekojis un sekos. Tas
tie nākotnei, un šī tiecība tam palīdz uzturēt
dziļu iekšējo mieru un drosmi. Paļā-
vībā un uzticībā Vadonim zemnieks stāv
pie arkla, bet uz pirmo aicinājumu viņš
to apmainīs pret šauteni. Tas ir zemnie-
ka spēks, caur kuru stipra top mūsu
valsts, mūsu nacijs. Ar arklu un tiecību
mēs atkal kersimies pie darba, kurš ved
mūs uz augšu, uz prieķu, pie darba, kurš
veido Latviju daiļu un varenu.»

Jelgava rūpējas par savu skolu jaunatni

—sk. Lielākais notikums Jelgavas pil-
sētas pamatskolu dzīvē šoruden būs stal-
tās 15. maija pamatskolas atvēršana, kurā
uzņems ap 900 bērnu. Līdz ar to ievēro-
jami uzlabosies apstākļi telpu ziņā pārē-
jās pilsētas pamatskolās un pirmskolās,
bērni tur vairs nebūs tik saspiesti kā bija
līdz šim. Cik neciešami līdz šim bija ap-
stākļi Jelgavas pirmskolās un pamatskolās,
liecinātas, ka klases bija ierikotas pat
kādā sētnieka dzīvokli un kādā virtuve
un visur bērni bija sablīvēti līdz pēdējai
iespējai. Uz 15. maija pamatskolu pāries
pilnā sastāvā pilsētas 3. pamatskola, bet
tās līdzīnējās telpas ieņems ūžu pamat-
skola, 2. pirmskola un bērnu dārzs. Jau-
nu bērnu dārzu pilsēta atver Virspavē-
nieka ielā 13, kur atradās Herteja aptieka.
Se ielas namā būs ēertas telpas bērnu dār-
zam ēkas divos stāvos. Pie nama ir plašs
augļu dārzs ar peldbaseinu, kas arī būs
bērnu vajadzībām. Sētas namā novieto-
ties Veselības veicināšanas biedrības Jel-
gavas nodaļa, kas rūpēsies arī par bērnu

dārza novietoto bērnu veselību. Tā še-
pilsēta izveidos istu bērnu valstību ar vi-
sām vajadzīgām labierīcībām. Pa vasaru
visās pirmskolās un pamatskolās izdarīti
plaši remonti, telpas izbalsinātas, pārbau-
ditas un salabotas krāsnis un uzlabotas
virtutes. Tagad siltas brokastis bērniem
varēs izsniegt visās pilsētas skolās un lie-
lākā daļā no tām arī siltas pusdienas. 15.
maijs pamatskolā bērnu ēdināšana notiks
divās mainās. Tā pilsētas valde darijusi
visu iespējamo, lai uzlabotu apstākļus sa-
vās skolās. Telpu pārpilnība tomēr skol-
lās nebūs, jo pieaugot pilsētas iedzīvotāju
skaitam pieaug arī skolnieku skaits un
jau netālā nākotnē būs pilsētai jādomā
par jaunām skolu telpām, sevišķi jaunajā
Jelgavā aiz Lielupes, kura strauji izbūvē-
jas.

Līdz 5. oktobrim vecāki savus skolas
gados esošos bērnu vēl var pieteikt visās
pilsētas pirmskolās un pamatskolās.

Kad iesvētis

15. maija skolu Jelgavā?

—sk. Jelgavas pilsētas lepnumis 15.
maijs pamatskola jau šoruden atvērs dur-
vis un uzņems jaunatni, bet skolas iesvē-
tīšana atlīta uz nākošo gadu, kad būs pa-
veikti visi skolas iekšējās izbūves un iz-
daliošanas darbi un ēka no āra apmestā.
Ēkas apmēšanu varēs izdarīt nākošā pa-
vasarī, kad tās sienas būs pilnīgi izķīvu-
šas. Bez tam vēl jāuzkopī un jāizdaiļo arī
skolas apkārtne, ierikojot laukumus un
apstādījumus, lai tās apkārtnei dālumā
ziņā atbilst diženajai skolas ēkai. Tā vēl
nesen atpakaļ nolaistais zirgu tirkus lau-
kumus izveidosies par vienu no skaistākām
vietām Jelgavā. Zirgu tirkus pilsētas val-
de paredzējusi pārcelt pie lopkautuves,
kur pilsētai piedēt plašs laukums. Un kur
līdz šim tirkus dienās skanēja brūno kru-
mu dēlu čīganu klaigas, — tur tagad ča-
lodama plūdis jaunatnes straume uz
skolu.

Lauksaimniecības kameras darbinieki Billītēs izkūluši 33.000 kg. labības

Latvijas Lauksaimniecības kameras
darbinieki, atgriezdamiies no kulšanas tal-
kas Salgales pag. Billītēs, pārveduši līdz
daudz jaunu atzīnu un iespaidu. Kulšana
turpinājās veselas trīs dienas, kurā laikā
maisīs satecēja apm. 33 tonnas dažādu
graudu.

Apkārtējie lauksaimnieki sadzirdējuši,
ka no Jelgavas ieradušies kūlēji Billītēs,
bij atnākuši raudzīties, kā tad isti šī «ēr-
mōšanās» notiekot. Tomēr ziņkārīgajiem
skatītājiem nācās atzīt, ka jelgavnieki itin
labi prot kulšanas darbus un arī cītīgi tos
veic. — «Tur augšā uz mašīnas, tā jaun-
kundze, kas kūlus griež, spēj atvietot vis-
maz divas mūsējās.» spriež Salgales pag.
Baču zemnieks A. Lieknis, vērodams LLK
darbinieces Martas Baltrums čaklību. Ne-
nogurdināms augšā devējs bij Arv. Sē-
birs, tāpat B. Strods un A. Mazīnais.
Iekšā laidēji un maisu pārzinātāji pārmai-
nus bij J. Grinblats un A. Vanders.

Ertos, glītos, lētos un parocīgos virs-
valkos tērušās, pelavu nogrābšanas darbu
veica Erika Rozenbacha, Emīlija Veinber-
ga un Alise Lantrevics. Pie salīmēm rī-
kojās J. Steks-Eglītis, A. Aldens, B.
Franks un J. Zeilands, bet pantā stāvēja
H. Jansons, Zelma Riekstiņa, J. Aumalis,
E. Gloms un Nanija Gorodska. Zvērinā-
tais svērājs un grāmatvedis bija E. Licis.

Kaut arī dažam labam kūlējam otrā un
trešā dienā parādījās roktās pa tulzna, arī
šur un tur gleznas kājiņas, ipaši sieviešu
kārtai, bija sabakstītas, tomēr gara stā-
voklis viscaur bij moš un darbs riteja
tekoši. Kamernieki sevi godam parādīja
un attaisnoja.

Apkūlibās pie vakariņu galda zemnie-
cības pārzinās agr. Bērzkalns īeteica talci-
niekiem pateicību par darbu, suminot LLK
priekšsēdētāju R. Dērvī kā talkas ie-
rosinātāju.

Vipš mēģināja klikt, bet Julians ap-
griezās un aizgāja.
Smagi elpodams, Kolins klausījās. Ak-
mens pagalmā bija dzirdams zirgu pakavu
troksnis, kas drīz vien aplūkusa.
• Julians aizbrauca.

• • •

Julians pārcieta neizsakamu kaunu un
izmisumu.

Sāra bija upurējusi gadu no savas dzī-
ves viņa labā, bet viņš visus šos mēnešus
domāja, kā viņa to pievīlusi, melojuši vi-
nam, slēpdamā savas jūtas uz Kartonu.
Juliana dēļ tā pārcieta tik daudz mokū
un pazemojumu, bet viņš to uzskatījis
par spējīgu melot un pievīlt viņu.

Viņš vairs nevainoja par visu Kolinu un
tēvu, viņa mezonīgais naids bija pārgājīs.

Kolins tā bija rīkojies aiz bailēm, tēvs —
naida jūtu pārņemts pret Sāru. Bet
viņam nebija tiesība tos nosodīt. Pats
viņš bija rīkojies gluži nepiedodami.

Julians sajuta neciešamas mokas, atce-
rēdamies pēdējo satikšanos ar Sāru. Ko-
gan viņš tagad varēja sacīt viņai? Ka viņš
noticējis šiem nejēdzīgiem meliem, nodevis
un aptraipīgas viņu mīlestību?

Viņš necerēja, ka viņa tam piedeos. Viņš
nemierigi soloja pa kuga klāju, visu nakti
acu neaizvēris. Viņam neatliekami jāsa-
tiekt viņa un jārunā ar to. Tā viņš pa da-
lai savu vairāk varēja izpirkt un sapem
viņas nosodījumu.

Julians satvēra margas, sažņaugdams tās
no visa spēka. Viņš tā cieta, ka nāve vi-
ņam šķita tikai atvieglojums. Viņš atce-
rējās tās nedaudzās nedēļas, kad viņš un
Sāra bija laimīgi, un atcerējās visos sīku-

mos viņu pēdējās tikšanās ainu. Kā viņa
skatījās uz viņu, kad viņš tai tuvojās vies-
īstābā. Viņas skatījās bija izbrīnēšanās,
bet reizē arī liels maigums. Tikai tad,
kad viņa ienāca viņa istabā, viņas acīs
parādījās šausmu izteiksmē.

Julians nodrebēja, atcerēdamies, kā vi-
ņa atrāvās pēc viņa skūpsta. Raudas vi-
nam sažņaudza kaklu. Viņam trūka elpas.
Viņa, kas bija sevi upurējusi tā labā, at-
grūda viņu ar riebumu. Sieviete nekad ne-
piedod tādus apvainojumus.

Sastingušu skatienu viņš lūkojās tum-
šajos ūdepos... Tas — vienīgā izeja
sieviešes, bet ne tik zemiski un nejēdzīgi
priekš viņa. Daudz viriešu pievīl mīlotas
sieviešes, bet ne tik zemiski un nejēdzīgi
kā viņš... Bet viņš tācu nekā nezināja.
Bet vās varēja noderēt viņam par at-
taisnojumu!

Viņa atmiņā nebija saglabājies cīņas
brīdis ar Kartonu. Viņš bija noticējis tē-
vam. Julians dzirdēja viņa paskaidroju-
mus pēc tiesas sprieduma, kad viņu vēl
mocija sekas no smadzeņu satricinājuma
un pēc smagās slimības bija gluži bezsē-
cīgs.

Tikai Tunisā viņš atspirdga un kērās pie
darba, lai aizm

Sporta svētki izdevušies lieliski

Vakar aizsargu sporta laukumā notika Šī gada lielkais sākums Jelgavā — aizsargu 1. 2. sporta svētki. Svētku programmas pirmā daļa bija tautisko deju sacensības stāp. pag. gada uzvarētāju — šaba batalj., Vilces, Penkules, Tērvetes, Sesavas, Elejas sp. pulc. dejotāju kopām. Skatītāji redzēja raibā virknē mūsu tautas dejas un dejotāju tērpus. Sacensībām nopietnu vērību bija piegriezuši Penkules sp. p. dejotāju kopa un viņa ar 13,8 pkt. bija visu sacensību priekšgalā un šaba batalj. ar 13,25 pkt. bija otrs, 3. — Sesava 12,9, 4.—5. Tērvete un Eleja — 12,8 un 6. Vilce — 11,95 pkt. Izcīņā gātams par teicamu sasniegumu, Ci-

ja 16. JAP komandiera balva, kura šogad aizceļos līdz nākamiem 3. sp. svētkiem uz Penkuli. Brīvo kustību vingrojumos piedalījās 21. sp. pl. labākie vingrotāji, izpildot it veiksmīgi kopvingrojumus. Turpat laukumā skatītājiem savu māku grieķu-romiešu cīpu demonstrējumus rādīja R. Krūmīš — Everts, A. Kavals — Krēbs un Putniņš — Zānķis, kuri cīpas veica «galīgi», uzvarot savus pretiniekus pēc punktiem. Cīpas pārāki izrādījās Krūmīš (v. sv.), Kavals (vid. sv.) un Putniņš (pasm. sv.). Par to, cik var uzzelt svaru celšanā olimpiskā trīscīņa rūpējās Silings (sp. sv.), Čēmars (sm. sv.) un Andersons (vid. sv.). Silings uzzēla 193 kg kas atzīstams par teicamu sasniegumu, Ci-

mars 277 kg un Andersons — 232 kg. Vieglatlētikas daļā bija daudz jauntrības un arī nopietni briži, jo E. Mackaitis (Eleja) gandrīz laboja Latvijas rekordu augstlēkšanā, bet šoreiz viņam bija jāapmierinas ar 1,84 m lielu augstumu, kas vispār ir 2. labākais sasniegums šogad Latvijā — 2. bija Ziemelis 1,65 m, 3. — Kaktiņš — 1,65 m un 4. Sauķitens — 1,65 m. 1500 m skrējenā grūtajā sacīkšu ceļā pārākais bija rekordists Krastiņš, veicot distanci 4 min. 43,5 sek., 2. — Kalniņš — 4:45,1 min. un 3. Krenčis — 4:45,2 min. Šķēpa mešanā Graumanis sasniedza 47,88 m, 2. — Mac- kaitis — 47,82 m, 3. Ziemelis — 45,5 m. Jautrību skatītājos sagādāja šķēršļu stafe-

te. Sevišķu piekrišanu guva tautisko deju demonstrējumi, izpildot garo dansi. Jautrību, Engālīti un Tautas polku. Te izciļus jāmin Zinaida Cerpīšova, kuras viņgais augums un klasiskais tēlojums izpelnījās skatītāju nedalītu atzinību.

Miris Paulis Muraška

—ds. Sestdienas pēcpusdienā Jelgavu aplidoja sēru vēsts, ka Sarkanā Krusta slimnīcā miris viens no popularākiem jelgavniekiem — izglītības darbinieks, kurš diriģents un mūsu laikraksta līdzstrādnieks — Paulis Muraška.

Tikai 33 gadus Muraška dzīvoja mūsu vidū. Dzimis 1906. gadā viņš bērnu dienās jau sapnoja par gaišākiem apvārsniem. Sis cerības piepildījās un 1927. gadā Muraška beidza Jelgavas skolotāju institutu. Muzikālo izglītību viņš papildināja Valsts konservatorijā Rīgā. Sākdamas tautas audzinātāja gaitas 3. Jelgavas pilsētas pamatskolā viņš līdztekus nodevās dziedoņu saimes izglītošanai. Vadidams Sv. Annas draudzes, Aizsargu un Zēlsirdīgo māsu korus Muraška izvirzījās dziedānu aprindu priekšgalā. Viņam uzticēja apvienoto koru vadību. Izpalidzīgs un laipnis, ar viennēr dzirkstošu humoru nelaiķis bija čakls mūsu laikraksta līdzstrādnieks. Pirms 2 gadiem Murašku aicināja par Miezites pamatskolas pārzini. Jau vairākus gadus viņš sastāvēja mūsu dzīmētās kārtības sargu — aizsargu rindās. Savos līdzgaitniekos viņš atstājis mīlas atmiņas kā sirdscilvēks.

Nelaiķi pārvedis no Sarkanā Krusta slimnīcas kapličas uz Sv. Annas baznīcu trešdienas vakārā, bet izvadīs pēdējā dusmā ceturtā dienā.

Aizrādījumi:

Sakarā ar diriģenta Paula Muraška apbedīšanu, koriem mēģinājums 20. septembrī 20. skolotāju institūtā.

Jelgavas pilsētas 3. pamatskolas 1932/33. gada absolventus līdz ierasties trešdien, 20. septembrī plkst. 10.3. pamatskola, Uzvaras ielā 18 pārrunāt piedāļīšanos bijušā klases audzinātāja skolotāja Paula Muraškas izvadīšanā.

Skolotāju b-bas, Aizsargu, Sv. Annas dr. baznīcas un Latviešu b-bas koriem kopīgs mēģinājums otrdien, s. g. 19. septembrī 20. Skolotāju mītnē, Katolu ielā 44 Līdz nekt līdz šādu dziesmu notis: A. Jurjāna Uu augšu un Milje rimstiet un J. Reinholda Satumse naktis.

Bauska

Kulšanas talka varoņnāvē kritušā leitnanta Fichtenberga saimniecībā.

—ts— Pie Bauskas dzelzceļa stacijā atrodas atbrīvošanas cīpās varoņnāvē kritušā leitnanta Fichtenberga saimniecībā Priežkalni, kurus apsaimnieko tā piederīgie. Sinis dienās saimniecībā notika labības kulšanas talka, kurā ieradās Bauska apriņķa priekšnieka pārvaldes darbiniek ar priekšniecību.

Volejbols

—lb. Pie ilgāka pārtraukuma Jelgavas apriņķa skolotāju biedrības sporta sekcija uzsāku si savas kārtējās sporta nodarbības. Pirmi spēle sacentās draudzības spēlē ar Jelgavas kuģfabrikas volejbolistiem un basketbolistiem Ar mazpārliecinošu 11:15, 15:11 un 16:14 ceturkārt uzvarēja skolotāju piecviru sastāvā volejbola komandu. Basketbolā ar 23:13 (11:7) uzvarēja skolotāju komanda — A. Leitis, L. Leiti, Labējs, Salīņš un Berzīns. Cukuriekos spēlēja Snieiders, Svolmanis, Smits, Erlats, Mūnieks un Svare.

Izmirsts

Pilsdārza uz sola foto-

aparāts «Kodax Retina» š. g. 17. sept.

Prei-

pateicības algu pienest

Zirgu ielā 18.

18. dz.

7206

18.

dz.

4.

7206

18.

Par savu mīļo diriģentu-draugu

Pauli Murašku

skumst

16. Jelgavas aizsargu pulka koris

7274

Apklusa dzīvei un darbam mūsu mīļais audzinātājs un kollēga

Jelgavas pilsētas Miezītes pamatskolas pārzinis

Paulis Muraška

š. g. 16. septembrī. Izvadīšana no Sv. Annas baznīcas uz Zanderu kapiem
ceturtdien, 21. septembrī pulksten 16.

7298

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Un kaut gan agri tevi sauca tā tu gāji —
ko tavas rokas sēja, tas vēl digis un zels!
Tā šķirdamies tu mūs vēl tomēr neatstāji —
no tavas priekšzīmes ikviens vēl spēkus smels.

Skolas padome, skolotāja, skolēni un
929. Miezītes mazpulks

Mūsu cienītais vīrsdiriģents

Paulis Muraška

miris 16. septembrī.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Dzelzceļnieku b-bas Jelgavas nod.
koris un dāmu komiteja

7291

Brīvmāksliniece T. Vilerte
atjauno

Afrasts čemodans

pie Bauskas auto, Sap.
Dobelei ielā 15-7.

Gaiša, saul. istaba
ar mēbelēm izdodata
Mātera ielā 35-a, dz. 2.

dziedāšanas stundas

Runājama ikdienas, izņemot trešdienas, no plkst.

11—12 un 16—17 Vadona ielā 88, dz. 4, tālr. 883

16. Jelgavas aizsargu pulka koru diriģents

Paulis Muraška

miris š. g. 16. septembrī.

Piemiņā paturēs

Pulka komandieris,
pulka aizsargu un aizsardžu saime

7275

Mūsu mīļais skolas pārzinis

Paulis Muraška

šķirās no mums š. g. 16. septembrī.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Jelgavas pilsētas pašvaldības
skolotāju saime

Mūsu mīļais darbinieks

Paulis Muraška

miris 16. septembrī 1939. g.

Mīļā piemiņā paturēs

Jelgavas apr. skolotāju b-ba

Zemgales
Balss

REDAKCIJA Jelgavā, Poruka ielā 5. TĀL-RUNI atbildīgajam redaktoram 925, redakcijai 425, kantoriem un studinājumu nod. 1100. PASTA SKAPITIS 94. TEKOŠS REĶINS pastā 5918.

DARBA LAIKS: redakcijā no plkst. 8—12, kantori no pl. 8—16.30, sestdienās līdz pl. 15.

ABONĒSANA: bez piesūtīšanas par 1 mē-

Latvijas tautas universitātes Jelgavas nodalā

1939./40. māc. gadā darbosies:

1) Grāmatvedības kursi

(Dubultā un amerik. grāmatvedība, tirdzniec. rāķini, korespondence, Latvijas saimniecība, kartoteka). Nedēļa 10 stundas. Sākums piektā dienā, 22. septembrī plkst. 19.

2) Elektroinstalatoru zellu kursi

(Metala tehnoloģija, darba rīki, mērinstrumenti, elektroinstalacija, gaismas ietaises, motori, akumulatori, instalaciju schēmu zīmēšana etc., tad matemātika, latviešu valoda un Latvijas vēsture). Kursu absolventi pēc attiecīgas komisijas pārbaudes iegūst elektroinstalatoru zellu gradu. Nedēļa — 18 stundas. Sākums pirmajā dienā, 25. septembrī pl. 19.

3) Latviešu valodas (pareizrakstīšanai) kurss

Sākums piektā dienā, 22. septembrī, plkst. 20.

4) Vācu un krievu valodas kurss

Sākums ceturtā dienā, 21. septembrī plkst. 20.

5) Sagatavošanas kursi abiturijām

Sākums piektā dienā, 22. septembrī plkst. 20.

Pieteikšanās katru dienu, sākot ar pirmā dienu, 18. septembrī plkst. 19—20 Annas pamatskolu (Čakstes bulv.).

Saimniece

ar praksi, bērnu mīlo-

pietekā,

pie sētnieka.

7330 Nr. 28.

Zeme

pārdod. 1,10 hekt. Jel-

gavā,

Tuv.

Ganibū ielā

15-4.

Nr. 7270

Solidam kungam vai

klausā gimenē izdod-

mēbeļu istabu ar atse-

višķu ieeju. Zirgu ielā

15-4.

Nr. 7276

7284

Stundas

matematikā, fiz., ķim. un
citos priekšmetos maca
skolotājs ar spec. augst-
skolas izglīt. un lielu
praksi. Noteikti sagatavo
parbaudījumiem Univers.,
Lauks. Akad., visās skolās
un eksternei pie Izglīt. Min.
Uzvaras ielā 35-2. 6757

Olga Strelerite
atjauno

Klavieru stundas

Pēters ielā 27, dz. 2.

Auto

4,5 tonniga pārdodams
Piepr. rakst. ūs av. kant.
ar Nr. 221. 7269

Pārdod. būvmateriali
(lietoti) kantkoki, bēr-
za plankas, daskstiņi,
puskiegeli u. c. Piepr.
Saknudārza ielā 3 pie
saimnieka, sētas namā.

Skolniekiem
izdod. istaba I Vaļņu
ielā 48-1. 7284

Izdevēja Paju sabledrība «Zemgales Balss»

Par redakciju atbild

Eduards Ezers.

Grāmatspiešuve

A.S. «Rota» Jelgavā, Poruka ielā 5.